

Course of study (code) / Назва дисципліни (шифр)	EI0724BFRYN Фінансовий ринок
Academic year / Навчальний рік - Семестр	2021/2022 –1 семестр
Course of study / Назва спеціальності	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Educational program / Освітня програма	«Фінанси, банківська справа та страхування»
Education - ECTS / Рівень – Кредити	Перший (бакалаврський) рівень - 7 ECTS
Status / Статус	Обов'язкова
Learning language / Мова навчання	Українська
Author / Укладач	Смирна Ольга Володимирівна, кандидат економічних наук, Державний університет економіки і технологій, e-mail: smyrna_ov@duet.edu.ua , http://orcid.org/0000-0001-9463-0991
Консультації	вт, 14.00-15.00

A. OBJECTIVE OF THE SUBJECT / МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу – є надання знань з теорії та практики організації діяльності та функціонування механізму фінансового ринку, формування у студентів сучасного економічного мислення, комплексного розуміння системи економічних взаємозв'язків між суб'єктами на фінансовому ринку

B. SUBJECT PROGRAM / ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. ТЕОРЕТИКО МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

Тема 1. Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці

Предмет курсу - фінансовий ринок як економічний простір, на якому формуються відносини з приводу купівлі-продажу фінансових фондів. Місце фінансового ринку у фінансовій системі. Структура фінансового ринку: ринок капіталів (фондовий ринок), грошовий ринок, ринок банківських позик.

Суб'єкти відносин - учасники фінансового ринку: держава, емітенти, інвестори, фінансові посередники. Фінансові інструменти ринку - цінні папери, їх економічна та правова природа. Цінний папір - фінансова вимога. Цінний папір - носій майнових та інших прав інвестора. Процес сек'юритизації, його значення для фінансового ринку. Впровадження комп'ютеризованих рахунків дебіторів та кредиторів ринку. "Електронні цінні папери".

Рівняння балансу руху фондів в економіці. Рух фінансових потоків в економіці. Звіт про рух фінансових фондів та їх використання. Матриця фінансових фондів. Заощадження та інвестиції. Постачальники заощаджень, використання заощаджень, інвестори.

Функції фінансового ринку. Забезпечення руху фінансових потоків, переливу вільних фінансових фондів (заощаджень) в інвестиції. Внутрішньогалузевий, міжгалузевий та міжнародний рух фінансових потоків. Інтернаціоналізація та глобалізація фінансових ринків. Єдина валюта в Європейському Союзі, її вплив на світовий фінансовий ринок. Формування накопичення капіталу. Особливості накопичення капіталу в плановій та ринковій економіках, порівняльний аналіз, переваги та недоліки. Роль фінансового ринку в економіці.

Державне регулювання фінансового ринку: причини, головні принципи, законодавчі основи.

Тема 2. Законодавче регулювання фінансового ринку

Розвиток законодавчого регулювання фінансового ринку в країнах з розвинутою ринковою економікою (на прикладі США та Великобританії).

Міжнародні стандарти регулювання фінансового ринку. Рекомендації "Групи 30" щодо введення єдиних міжнародних стандартів фінансових ринків. Міжнародне співробітництво по регулюванню фінансових ринків. Резолюції Міжнародної організації "Комісії по цінним паперам".

Регулювання ринку капіталів в країнах-учасниках Європейського Союзу.

Міжнародні норми банківського регулювання та нагляду. Директиви Базельського комітету з банківського нагляду. Директиви Ради ЄС з регулювання банківської діяльності та нагляду.

Основи правового регулювання фінансового ринку в Україні.

Правові норми регулювання фінансового ринку.

Правове регулювання фондового ринку (ринку капіталів) в Україні. Стратегія розвитку фондового ринку. Юридичні норми захисту майнових прав інвесторів. Права і обов'язки інституційних інвесторів. Забезпечення відкритості, прозорості інформації про емітента. Захист прав емітента.

Правові норми розвитку інфраструктури фондового ринку в Україні. Роль саморегулювних організацій в регулюванні фондового ринку. Правові основи розвитку в Україні грошового ринку і ринку банківських позик. Особливості формування нормативної бази грошового ринку та ринку банківських позик. Правові норми захисту майнових прав інвестора на грошовому ринку.

Захист майнових прав вкладників і акціонерів комерційних банків.

Правова база оподаткування на фінансовому ринку.

Тема 3. Інфраструктура фінансового ринку

Значення інфраструктури для розвитку фінансового ринку. Поняття інфраструктури фінансового ринку, її склад. Система інфраструктури фінансового ринку в Україні. Професійна діяльність на ринку цінних паперів.

Фінансові інститути як посередники між суб'єктами фінансового ринку. Значення фінансового посередництва: деномінація заощаджень, приймання ризику неповернення виданої позики та виплати процентів, інформаційне забезпечення, консолідація ризиків та ефект росту масштабів угод.

Роль комерційних банків як посередників, депозитні небанківські інститути. Кредитні союзи. Ощадні інститути. Страхові компанії. Інвестиційні компанії та фонди. Пенсійні фонди, перспективи їх розвитку в Україні. Брокери та ділери по цінним паперам. Фонди грошового ринку. Фінансові компанії.

Організатори торгівлі цінними паперами: фондові біржі, позабіржові фондові торговельні системи.

Національна депозитарна система в Україні, сфера її діяльності та учасники. Два рівні депозитарної системи.

Реєстри та реєстратори власників іменних цінних паперів

Кліринг. Кліринговий депозитарій, розрахунковий банк.

Інформаційно-аналітичні інститути, їх значення для функціонування фінансового ринку. Фондові індекси та рейтинги

Саморегулювні організації. Розвиток саморегулюваних організацій в країнах з ринковою економікою, їх функції та значення для розвитку ринку цінних паперів. Саморегулювні організації в Україні.

Тема 4. Ризик та ціна капіталу

Ціноутворення на фінансовому ринку. Ціна кредиту - процент. Структура процентних ставок фінансового ринку. Доход та ризик цінного паперу. Теорії структури процентних ставок (безстороннього очікування, переваги ліквідності, сегментації ринку).

Розвиток теорій ризику. Причини появи та розвитку теорій ризику. Теорія Г. Марковіца (Нобелівська премія з економіки 1990 рік) - вибір раціонального (ефективного) портфеля, що забезпечує отримання очікування доходу при мінімальному ризику.

Теорія В. Шарпа (Нобелівська премія з економіки 1990 рік). Поділ ризику на систематичний та несистематичний. Ефективний портфель - ринковий портфель. Модель оцінки капітальних активів (МОКА). Capital assets pricing model (CAPM) її фінансове значення. Її критика в західній літературі. Можливості застосування МОКА в Україні.

Модель арбітражного ціноутворення.

Теорія ефективності фінансового ринку Є.Фами. Сучасна критика теорії.

Змістовний модуль 2. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РИНКІВ

Тема 5. Валютний ринок

Валютний ринок та його сутність. Структура валютного ринку. Функції валютного ринку.

Суб'єкти валютного ринку та їх класифікація. Характерні риси суб'єктів валютного ринку.

Об'єкт валютного ринку – валюта. Поняття конвертованої валюти. Класифікатор іноземних валют. Валютний курс. Теорія паритету купівельної спроможності. Види валютних курсів.

Валютні операції та їх групування.

Стратегія валютного арбітражу.

Міжнародні розрахунки та їх форми. Основні інструменти валютного ринку. Форми впливу держави на організацію міжнародних розрахунків.

Особливості валютного ринку в Україні.

Тема 6. Грошовий ринок і ринок банківських позичок

Грошовий ринок та ринок банківських позик, як складові частини фінансового ринку, їх взаємозв'язок та взаємообумовленість. Особливість грошового ринку як ринку високоліквідних фінансових активів, короткострокових цінних паперів.

Особливість ринку банківських позик як ринку короткострокових та середньострокових позик для фінансування оборотного (працюючого) капіталу.

Суб'єкти грошового ринку та ринку банківських позик: держава (міністерство фінансів та центральний банк), комерційні банки та депозитарні небанківські інститути, господарські одиниці усіх форм власності, фінансові посередники.

Функції грошового ринку. Забезпечення руху короткострокових ліквідних фінансових потоків, купівлі-продажу грошей як засобів платежу. Забезпечення касового виконання державного бюджету.

Інструменти грошового ринку. Казначейські векселі, їх особливості та значення для грошового ринку. Сертифікати депозитів, що вільно обертуються. Векселі.

Функції ринку банківських позик: кредитування оборотних фондів (працюючого капіталу). Види короткострокових і середньострокових кредитів комерційних банків.

Операції центральних банків на відкритому ринку. Роль казначейських векселів та інших видів короткострокових урядових цінних паперів. Управління державним боргом. Види операцій на відкритому ринку.

Тема 7. Фондовий ринок

Фондовий ринок, як частина фінансового ринку. Значення розвитку фондового ринку для процесу накопичення капіталу. Особливість фондового ринку, його суб'єкти. Функції ринку капіталів. Рух довгострокових фінансових фондів. Особливості розвитку фондового ринку в Україні.

Інструменти ринку капіталів: облигації та акції, як класичні інструменти ринку капіталів. Цінні папери українських емітентів на світових фондових ринках.

Ринок облигацій. Облігація - борговий цінний папір. Ринок державних облигацій. Облігації корпорації. Випуск, реєстрація та розміщення облигацій. Види облигацій.

Доходність облигації: поточна, до часу погашення, повна реалізована. Показник чутливості ціни облигації щодо зміни ринкового доходу (рівняння Макоулі).

Ринок акцій. Акція, як частка в статутному фонді акціонерного товариства. Випуск, реєстрація та розміщення акцій. Методи розміщення.

Акції привілейовані та прості. Права акціонерів. Виплата дивідендів.

Курс (ціна) акції. Ціна акції з рівномірним ростом дивідендів (модель Гордона). Ціна акції з нерівномірним ростом дивідендів.

Фундаментальний і технічний аналіз ринку акцій.

Тема 8. Ринок похідних фінансових інструментів

Причини появи та розвитку ринку похідних цінних паперів. Їх особливості. Хеджування. Види похідних цінних паперів.

Форвардні контракти та їх особливості. Поняття відкритої позиції, довгої та короткої позиції.

Ф'ючерсні контракти, їх значення. Ф'ючерсні біржі. Роль розрахункової палати біржі. Маржовий рахунок, початкова та варіаційна маржа. Ф'ючерсна ціна. Базис. Майбутня ціна спот.

Фінансові ф'ючерсні контракти, короткостроковий процентний ф'ючерс, довгостроковий процентний ф'ючерс, ф'ючерсні контракти на казначейський вексель та на індекс.

Опціони та їх особливості. Нерівномірне розподілення ризику між продавцем та покупцем опціону. Американський та західноєвропейський види опціонів. Опціон на купівлю фінансового активу (call option), на продаж фінансового активу (put option). Ціна опціону - премія. Нижня межа премії - внутрішня вартість опціону, верхня - часова (зовнішня) вартість. Модель Блека-Шоулза. Опціони на акції, облигації, індекси, ф'ючерсні контракти, валюту.

Контракти своп. Процентні свопи. Валютні свопи. Банківський ринок своп, його особливості.

Варанти, права власників. Частки в пулах та взаємних фондах.

Тема 9. Ринок дорогоцінних металів

Операції з дорогоцінними металами та дорогоцінним камінням. Особливості в Україні.

Золотий запас України.

Регламентация законодавством. Облік. Державне пробірне клеймо.

Порядок ввозу та вивозу банківських металів уповноваженими банками.

Утворення роздрібного ринку банківських металів в Україні. Курс банківських металів на роздрібному ринку НБУ. Альтернативи роздрібного ринку банківських металів.

Тема 10. Міжнародний фінансовий ринок

Основи функціонування міжнародного фінансового ринку. Учасники.

Еволюція євrorинків.

Фінансові інструменти міжнародного фінансового ринку. Міжнародні та регіональні фінансові установи.

Міжнародний валютний фонд (МВФ). Світовий банк та його інститути. Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР). Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР).

Вплив діяльності міжнародних фінансових інститутів на економічний розвиток України.

Тема 11. Фондова біржа та біржові операції

Фондова біржа - організаційно оформлений, постійно діючий ринок, на якому здійснюється торгівля цінними паперами. Історія створення бірж: в західних країнах. Організаційна конференція Української фондової біржі 21 вересня 1991 року. Реєстрація УФБ Кабінетом Міністрів України 29 жовтня 1991 року. Розробка та прийняття основних нормативних документів УФБ. Практичний початок роботи УФБ - 2 січня 1992 року. Правовий статус УФБ - акціонерне товариство.

Нормативна база УФБ.

Розвиток фондових бірж в Україні. Донецька фондова біржа. Київська міжнародна фондова біржа. Українська міжбанківська валютна біржа. Придніпровська фондова біржа.

Основи організації та роботи біржі. Біржовий статут та правила біржі. Біржовий комітет, члени біржі. Котирувальна комісія. Лістинг, основні вимоги та умови на УФБ. Брокери, ділери, спеціалісти на фондовій біржі.

Види біржових наказів та угод.

Біржові індекси, їх значення. Індекси зарубіжних фондових ринків. Міжнародні індекси. Індекси Міжнародної фінансової корпорації (МФК). Включення України до індексу IFC Frontier на базі індексу ПФТС. Фондові індекси України.

Позабіржова торгівля. Розвиток позабіржової торгівлі в Україні. Позабіржова фондова торгівельна система. Організація торгівлі цінними паперами

C. LIST OF COMPETENCIES AND STUDIES TARGETED RESULTS / ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою
------------------------------	---

	ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення. СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку
Програмні результати навчання (ПРН)	(ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення

D. SEMESTER PLAN / СЕМЕСТРОВИЙ ПЛАН

Тиждень/ Дата	Тема	Форма діяльності (заняття), години, формат	Завдання для СРС (література, ресурси в інтернеті, презентація, відеокурси)
Тиждень 1	<i>Тема 1. Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці</i> 1. Взаємодія і співвідношення реального та фінансового секторів економіки. Рух фінансових потоків в економіці	Лекція, (2 год), F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 5 додаткова 1,2
Тиждень 3	2. Сутність і функції фінансового ринку. Базові концепції фінансового ринку 3. Структура фінансового ринку. 4. Суб'єкти фінансового ринку 5. Фінансові активи і фінансові інструменти 6 Глобалізація фінансових ринків: причини, фактори, наслідки	Практичне заняття, (2 год), F2F	Питання для самостійної підготовки та обговорення 1. Структура зарубіжних фінансових ринків. 2. Особливості розвитку фінансового ринку України з 1991 року. 3. Основні напрямки розвитку фінансового ринку, перспективи в Україні.
Тиждень 1	<i>Тема 2. Регулювання фінансового ринку</i> 1. Сутність регулювання фінансового ринку: принципи, напрями, рівні та форми регулювання	Лекція (2 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 5, 8 додаткова 1,2,3, 4, 5
Тиждень 3	2. Державне регулювання фінансового ринку України: сутність, сфери та важелі регулювання 3. Внутрішнє регулювання фінансового ринку 4. Міжнародні норми банківського регулювання та нагляду 5. Сучасні проблеми регулювання, необхідність створення нової концепції їх вирішення 6. Моделі реорганізації системи регулювання та нагляду в Україні в контексті євроінтеграційних процесів	Практичне заняття (2 год) F2F	Питання для самостійної підготовки та обговорення 1. Особливості розвитку та формування законодавства щодо фінансового ринку в США. 2. Правові основи розвитку інфраструктури фондового ринку та їх перспективи в Україні. 3. Які причини появи та розвитку саморегульованих організацій? 4. Які існують правові основи розвитку інфраструктури фінансового ринку та їх проблеми? 5. Яку роль відіграють фондові індекси в системі інформаційного забезпечення фондового ринку?
Тиждень 2	<i>Тема 3. Інфраструктура фінансового ринку</i> 1. Поняття інфраструктури фінансового	Лекція (2 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 5 додаткова 1,2

Тиждень 4	ринку, її склад. 2. Поняття і функції фінансового посередництва. 3. Фінансові інститути на фінансовому ринку. 4. Розвиток саморегульованих організацій в Україні.	Практичне заняття (2 год) F2F	Питання для самостійної підготовки та обговорення 1. Реєстри та реєстратори цінних паперів. 2. Розвиток саморегулювання на фінансовому ринку. 3. Страхові компанії на фінансовому ринку. 4. Пенсійні фонди на фінансовому ринку. 5. За яким напрямом розвивається професійна діяльність в Україні? 6. В чому сутність роботи клірингового депозитарію? 7. Яка роль інформаційно-аналітичних інститутів на фінансовому ринку?
Тиждень 2 Тиждень 4	<i>Тема 4. Ризик та ціна капіталу</i> 1. Поняття та основні види ризиків. 2. Розвиток теорій ризику. Причини появи та розвитку теорій ризику.	Лекція (4 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 5 додаткова 1,2
Тиждень 5 Тиждень 5	3. Фінансовий і комерційний ризик. 4. Методи управління ризиком. 5. Визначення, структура і види процентних ставок. 6. Теорії структури процентних ставок. 7. Портфельний ризик і доходність. 8. Систематичний і несистематичний ризик. 9. Модель оцінки капітальних активів. 10. Теорія арбітражного ціноутворення.	Практичне заняття (4 год) F2F	Питання для самостійної підготовки та обговорення 1. Основні види фінансових ризиків та їх характеристика. 2. Оцінювання ризику. 3. Підходи до формування оптимального портфелю за допомогою моделей Блека, Марковіца, Тобіна-Шарпа-Літнера. 4. Основні засади теорії МОКА (CAPM) та її практичне застосування.
Тиждень 6 Тиждень 6	<i>Тема 5. Валютний ринок</i> 1. Сутність та основи функціонування валютного ринку.	Лекція (4 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 2, 3 додаткова 1,2
Тиждень 7 Тиждень 7	2. Суб'єкти валютного ринку. 3. Інструменти валютного ринку. Поняття валюти і валютних цінностей. 4. Характеристика функцій валютного ринку. 5. Валютний курс. Крос-курси валюти. 6. Конверсійні операції на валютному ринку. <i>Тема 6. Грошовий ринок і ринок банківських позичок</i>	Практичне заняття (4 год) F2F	Питання для самостійної підготовки та обговорення 1. Ринок операцій СПОТ. 2. Операції на форвардному валютному ринку.
Тиждень 8 Тиждень 8	1. Сутність та особливості функціонування грошового ринку.	Лекція (4 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 4 додаткова 1,2
Тиждень 9 Тиждень 9	2. Структура грошового ринку та його інструменти. 3. Інструменти грошового ринку. 4. Обліковий ринок і його особливості. 5. Міжбанківський ринок та операції, що здійснюються на міжбанківському ринку. 6. Банківські депозити.	Практичне заняття (4 год) F2F	Питання для самостійної підготовки та обговорення 1. Взаємозв'язок грошово-кредитної та фінансової політики держави 2. Основи організації кредитного ринку: визначення, структура, функції та правове забезпечення. 3. Суб'єкти, інструменти кредитного ринку. 4. Ціноутворення на кредитному ринку.
Тиждень 10 Тиждень 10	<i>Тема 7. Фондовий ринок</i> 1. Загальна характеристика фондового ринку.	Лекція (4 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 2, 5 додаткова 1,2
Тиждень 11 Тиждень 11	2. Ознаки класифікації фондового ринку. 3. Учасники фондового ринку та їх професійна діяльність. 4. Інструменти фондового ринку та їх групи 5. Основні операції фондового ринку 6. Моделі оцінки акцій 7. Загальна характеристика облігацій та їх види	Практичне заняття (4 год) F2F	Питання для самостійної підготовки та обговорення 1. Основи вексельних розрахунків 2. Особливості розвитку фондового ринку України 3. Державне регулювання фондового ринку України
Тиждень 12	<i>Тема 8. Ринок похідних фінансових інструментів</i>	Лекція (2 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 5 додаткова 1,2

Тиждень 13	1. Особливості розвитку ринку похідних цінних паперів. 2. Історія виникнення та розвитку ринку строкових угод. 3. Характеристика основних похідних фінансових інструментів 4. Створення ринку «синтетичних» цінних паперів.	Практичне заняття (2 год) F2F	Питання для самостійної підготовки та обговорення 1. Історія виникнення та розвитку ринку строкових угод. 2. Варанти. 3. Ф'ючерсні угоди. 4. Опціони. 5. Форвардні угоди. 6. Свопи.
Тиждень 12	<i>Тема 9: Ринок дорогоцінних металів</i> 1. Суть, функції та структура ринку банківських металів	Лекція (2 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1,2,3,4 додаткова 1,2
Тиждень 14	2. Види фінансових послуг на ринку банківських металів 3. Особливості торгівлі банківськими металами на внутрішньому та міжнародному ринках	Практичне заняття (2 год) F2F	Питання для самостійної підготовки та обговорення
Тиждень 13	<i>Тема 10. Міжнародний фінансовий ринок</i> 1. Світовий фінансовий ринок: поняття та структура.	Лекція (2 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 2, 3, 5 додаткова 1,2
Тиждень 14	2. Міжнародні корпорації у світовій економіці. 3. Ринок міжнародних інвестицій. 4. Теорії міжнародного руху капіталу. 5. Міжнародні кредитні відносини. 6. Передумови інтеграції фінансових ринків ЄС.	Практичне заняття (2 год) F2F	Питання для самостійної підготовки та обговорення 1. Міжнародні розрахунки. 2. Умови „Інкотермс”.
Тиждень 15 Тиждень 15	<i>Тема 11. Фондова біржа та біржові операції</i> 1. Сутність фондової біржі, її види та функції.	Лекція (4 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 2, 4 додаткова 1,2
Тиждень 16 Тиждень 16	2. Правила фондової біржі. 3. Сутність біржового ринку. 4. Біржові фондові індекси	Практичне заняття (4 год) F2F	Питання для самостійної підготовки та обговорення 1. Необхідність та об'єктивність існуючих у великій кількості індексів. 2. Перспективи розвитку інституту рейтингування в Україні. 3. Особливості розвитку біржової діяльності у країнах з розвинутою ринковою економікою (на прикладі окремих держав).

Вивчення дисципліни передбачає виконання двох поза аудиторних контрольних (модульних) робіт.

Перша контрольна модульна робота виконується за темами 1-5, друга – за темами 6-101 у письмовій формі. Завданням самостійної роботи студентів є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал

Об'єктом самостійної роботи студентів є програмний матеріал дисципліни.

З дисципліни „Фінансовий ринок” передбачено виконання двох завдань:

1. Підготовка індивідуальної роботи з теми „Валютний ринок”.

2. Підготовка індивідуальної роботи з дослідження ринків.

Індивідуальна робота №1

Інформаційна основа

Інформація про дані щодо курсів валют станом на перше число кожного місяця за період двох попередніх років, що надається національним банком України на сайті www.bank.gov.ua та в періодичних виданнях.

Форма надання звіту про виконання індивідуальної роботи

Аналіз динаміки курсів двох пар валют (другою валютою в кожній парі є українська гривня) та оцінка крос-курсу іноземних валют з обраного набору. Скласти графіки та зробити прогноз на найближчі наступні періоди, порівняти з фактичним розвитком за місяці поточного року. Зробити висновки.

Звіт у письмовому вигляді на окремих аркушах та має бути оформлений відповідно до методичних вказівок, які знаходяться в методичному кабінеті кафедри фінансів.

Що зробити:

Підібрати дані щодо курсів валют за визначений період, проаналізувати динаміку прямих курсів обраних валют по відношенню до гривні, скласти графіки та зробити прогноз, розрахувати крос-курс іноземних валют,

проаналізувати його динаміку в сукупності з прямими котировками, порівняти з фактичними даними прогнози, зробити висновки щодо впливу факторів на валютні курси, визначити шляхи зменшення негативного впливу факторів на стійкість співвідношень

Індивідуальна робота №2

Мета другої індивідуальної роботи – провести дослідження структурної складової фінансового ринку – його окремого сегменту за видами фінансових активів та за галузевим поділом з детальним описом його складових, типових представників, впливу на фінансовий ринок України в цілому, визначення проблем та перспектив, з'ясування шляхів подолання проблем.

Інформаційна основа

Дані НКЦПФР, НБУ та комерційних банків, Міністерства фінансів та Міністерства статистики, бірж щодо стану та розвитку сегментів фінансового ринку, стану та динаміки біржової торгівлі, фінансова звітність підприємств – типових представників відповідного ринку, статистичні дані щодо обраних фінансових активів.

Форма надання звіту про виконання індивідуальної роботи

Індивідуальна робота виконується студентами за варіантами, узгодженими з викладачем практичних занять.

Звіт про індивідуальну роботу, що містить розрахунки з висновками виконується у письмовому вигляді на окремих аркушах та має бути оформлений відповідно до методичних вказівок, які знаходяться в методичному кабінеті кафедр фінансів та банківської справи. Титульний лист звіту наведений в додатку А.

Написаний та оформлений звіт студент подає на перевірку викладачеві, який веде практичні заняття у встановлений термін виконання роботи. Захист відбувається індивідуально згідно графіку в поза аудиторний час.

Що зробити

Самостійно проаналізувати стан обраного ринку, визначити стан та місце його на фінансовому ринку, тенденції та перспективи на майбутнє, проблеми та шляхи їх подолання.

Сегмент фінансового ринку студент обирає самостійно та затверджує у керівника – викладача практичних занять й фіксується в журналі обліку академічної групи.

E. BASIC LITERATURE (OBLIGATORY TEXTBOOKS) / ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА (ОБОВ'ЯЗКОВІ ПІДРУЧНИКИ)

1. Маслова С.О., Опалов О.А. Фінансовий ринок: Навч. посіб. 3-є вид., виправлене. – К.: Каравела, 2004. – 344с.
2. Мендрул О. Г., Павленко І. А. Фондовий ринок: операції з цінними паперами. Вид. 2-ге, допов. і перероб. – К.: КНЕУ, 2000. – 156 с.
3. Смолянська О.Ю. Фінансовий ринок: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 384с.
4. Шелудько В.М. Фінансовий ринок: Навч. посіб. – К.: Знання-Прес, 2002. – 535с

F. COMPLEMENTARY LITERATURE / ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12.08.2001р. № 9742 - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>
2. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23 лютого 2006 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>
3. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 р. №514-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/514-17>
4. Закон України «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)» / від 05.07.2012 р. №5080-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5080-17/page4>
5. Закон України «Про Депозитарну систему» від 06 липня 2012 року №5178-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5178-17/page>

G. THE MOST IMPORTANT PUBLICATIONS OF THE AUTHOR(S) CONCERNING PROPOSED CLASSES / ОСНОВНІ ПУБЛІКАЦІЇ АВТОРА, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ З ТЕМАТИКОЮ ЗАПЛАНОВАНИХ ЗАНЯТЬ

1. Смирна О.В. Особливості та проблеми реалізації факторингових операцій в Україні / О.В. Смирна, О.А. Береславець // Бізнес-Інформ. – 2020. - №1. - С. 324–330. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-1-324-330>. (Index Copernicus)
2. Смирна О.В. Проблеми та напрями акумулювання фінансових ресурсів підприємствами на фінансовому ринку [Електронний ресурс] / О. Смирна, А. Арієнчук // Ефективна економіка. – 2020. - №2. – Режим доступу <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7666> DOI: 10.32702/2307-2105-2020.2.75 (Index Copernicus (IC).
3. Smyrna Olga Problematic issues of formulating and functioning of working capital of ukrainian's enterprises. Scientific Journal of Polonia University; Polish scientific and professional electronic journals. 2019. №2 (33). DOI: <https://doi.org/10.23856/3310> (Index Copernicus (Poland); WorldCat
4. О. Smyrna, Access to Finance as a Driver Innovation /I. Vasylychuk, N. Izmaylova, O. Smyrna, T. Petrishyna and K.

Slusarenko // International Scientific Congress Society of Ambient Intelligence 2021 (ISC-SAI 2021). SHS Web of Conferences 100, 01020 (2021) DOI: <https://doi.org/10.1051/shsconf/202110001020>

5. A.Suprun, O.Smyrna, N.Voloshanyuk, T.Petrishina, O. Tereshchenko Monetary Relations Transformation in the Digital Economy // III International Scientific Congress Society of Ambient Intelligence 2020 (ISC-SAI 2020) <https://doi.org/10.2991/aebmr.k.200318.036>

6. Смирна О. В., Ізмайлова Н. В. Сучасний стан та проблеми формування капіталу українських підприємств в умовах кризових явищ. Ефективна економіка. 2022. № 1. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9904>. DOI: 10.32702/2307-2105-2022.1.92

7. Смирна О.В., Татарова Д.О. Проблеми формування джерел фінансування українських підприємств. Матеріали І Міжнародної науково-теоретичної конференції «Science of XXI century: development, main theories and achievements» (24 грудня 2021 р., м. Гельсінкі). URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/scientia/issue/view/24.12.2021>

H. PREREQUISITE AND POSTREQUISITE / ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ

Навчальна дисципліна базується на нормативних та за вибором навчальних дисциплінах і є необхідною для опанування подальших навчальних дисциплін - Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва, Ринок цінних паперів, Ринок фінансових послуг.

Обов'язкового знання іноземних мов не потребує

I. SCOPE AND TYPE / КІЛЬКІСТЬ ВІДВЕДЕНИХ ГОДИН ТА ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ

	Денна	Заочна
Лекції	32	10
Практичні (лабораторні)	32	8
Самостійна робота студента (СРС)	125	94
Індивідуально-консультативна робота (ІКР)	21	21
Курсова робота	–	–

J. CURRENT AND FINAL EVALUATION / ПОТОЧНЕ ТА ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

	Денна	Заочна
Поточний контроль, в т.ч.:	50	50
оцінювання під час аудиторних занять	5	5
виконання контрольних (модульних) робіт	20	0
виконання і захист завдань самостійної роботи	20	40
науково-дослідницька робота	5	5
Підсумковий контроль (екзамен)	50	50
Разом	100	100

Шкала балів	Оцінка за 4-бальною шкалою	Шкала ECTS
90 – 100	Відмінно	A
80 – 89	Добре	B
70 – 79		C
66 – 69	Задовільно	D
60 – 65		E
21 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання екзамену (заліку)	FX
0 – 20	незадовільно з можливістю вивчення дисципліни за індивідуальним графіком у формі додаткової індивідуально-консультативної роботи.	F

K. CODE OF CONDUCT OF THE COURSE / КОДЕКС ПОВЕДІНКИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ КУРСУ

Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є виконання наступних обов'язків:

- ❖ не запізнюватися на заняття;
- ❖ не пропускати заняття (як лекційні, так і практичні), в разі хвороби мати довідку або її ксерокопію;
- ❖ самостійно опрацювати весь лекційний матеріал та ресурси для самостійної роботи;
- ❖ при підготовці звіту з Індивідуальної роботи №2, оцінюється якість та актуальність інформації, побудова аналітичних таблиць та висновків з них.
- ❖ конструктивно підтримувати зворотній зв'язок з викладачем на всіх етапах проходження курсу (особливо під час виконання індивідуальних проектів/курсів проекту);
- ❖ своєчасно і самостійно виконувати всі передбачені програмою практичні завдання;

- ❖ брати очну участь у контрольних заходах;
- ❖ будь-яке відтворення результатів чужої праці (виключаючи практичну роботу над командним проектом), в тому числі використання завантажених з Інтернету матеріалів, як власних результатів, кваліфікується, як порушення норм і правил академічної доброчесності, та передбачає притягнення до відповідальності у порядку, визначеному чинним законодавством.

L. METHODS OF CONDUCTING / МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для формувань компетентностей застосовуються такі методи навчання:

вербальні/словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда);

наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);

практичні (різні види практичних завдань, вирішення кейсів, виконання графічних робіт, проведення експерименту, практики);

пояснювально-ілюстративний, який передбачає пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами;

метод проблемного викладу;

дослідницький.

M. TOOLS, EQUIPMENT AND SOFTWARE / ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

мультимедійний клас з ПК, цифровий проектор

Zoom – хмарна платформа для відео і аудіо конференцій та вебінарів

ZELIS - система призначена для тестування знань студентів в двох режимах: автоматизований контроль знань та тестування по бланкам.

N. STUDENT RESOURCES, MOOC PLATFORMS / ЦИФРОВІ РЕСУРСИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТА ВІДКРИТІ ДИСТАНЦІЙНІ ОНЛАЙН КУРСИ

Студентам пропонується доступ до навчальних матеріалів дисципліни - moodle.kneu.dp.ua;

Coursera – безкоштовні онлайн-курси з різних дисциплін, у разі успішного закінчення яких користувач отримує сертифікат про проходження курсу.

EdX – онлайн-курси від закладів вищої освіти.

Prometheus – український громадський проєкт масових відкритих онлайн-курсів.

O. FEEDBACK/ ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК

Електронні листи є найкращим способом зв'язатися з керівником курсу, і, будь ласка, додайте шифр групи в темі листа. Якщо ви надішлете мені електронне повідомлення, надайте мені, принаймні, 24 години, щоб відповісти. Якщо ви не отримаєте відповідь, відправте листа повторно.

P. ACADEMIC HONESTY/ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Державний університет економіки і технологій очікує від студентів розуміння та підтримання високих стандартів академічної чесності. Приклади академічної не доброчесності включають такі: плагіат, зловживання інформацією із застарілих джерел мережі. Очікується, що вся робота, виконана відповідно до вимог курсу, є власною роботою студента. Під час підготовки роботи, яка відповідає вимогам курсу, студенти повинні відрізнити власні ідеї від інформації, отриманої з інших джерел. Без попереднього письмового схвалення викладачем, студенти можуть не подавати один і той же звіт двічі.

Положення про академічну доброчесність затверджене Вченою радою університету 25.11.2021 р., Протокол № 5 та введено в дію Наказом від 25.11.2021 р. №169 :https://www.duet.edu.ua/uploads/normbase/243/pol_AD.pdf

APPROVED / ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням кафедри фінансів, банківської справи та страхування Державного університету економіки і технологій - протокол №1 від 29.08.2022 року

Укладач

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Кафедрою фінансів, банківської справи та страхування

Протокол № 1 від 29.серпня.2022 року

В.о. завідувача кафедри

Науково-методичною радою Державного університету економіки і технологій

Протокол №1 від 20 вересня 2022 року

Голова науково-методичної ради

О.В. Смирна

М.М. Садовенко

В.В. Орлов